

REKONSTRUKCE ŽELEZNIČNÍHO MOSTU VLASTĚJOVICE

Biologický průzkum

RNDr. Adam Véle, Ph.D.

únor 2020

Záměr: Rekonstrukce železničního mostu Vlastějovice

Umístění Kraj: Středočeský
záměru: K.ú.: Vlastějovice, Kounice n. Sázavou

Objednatel: TOP CON SERVIS s.r.o.
Ke Stirce 1824/56
182 00 Praha 8

Zpracovatel: RNDr. Adam Véle, Ph.D.
Železný Brod 116
468 22 Železný Brod

tel: 737309406
e-mail: adam.vele@e-ko.cz
web: www.e-ko.cz
IČ: 71829059

Adam Véle
Železný Brod 116, 468 22
tel.: 737 309 406
www.e-ko.cz
IČ: 71829059

V Železném Brodě 10. 2. 2020

Adam Véle

ÚVOD

Biologický průzkum lokality probíhal v době od poloviny srpna do října 2019. V rámci terénního šetření byla provedena inventarizace cévnatých rostlin vyskytujících se v místě plánovaného záměru a jeho blízkého okolí. Živočichové byli sledováni vizuálně, akusticky a pomocí pobytových znaků. Průzkum bezobratlých živočichů byl zaměřen pouze na zvláště chráněné druhy. Vzhledem k malému rozsahu území bylo území monitorováno v celé ploše.

VÝSLEDKY

Železniční těleso je tvořeno poměrně vysokým náspem, jehož svahy umožnily samovolnou sukcesi dřevin, z nichž některé dorostly do stádia vzrostlých stromů. Jedná se tedy o cenologicky neurčitou směs listnatých i jehličnatých druhů, výškově rozrůzněných. Bylinný porost svahů je nesouvislý a má víceméně ruderalní charakter. Samotný svršek tratě, tvořený kamenitým dobře propustným substrátem, je typicky porostlý nesouvislou vegetací zejména jednoletých a nízkých vytrvalých druhů, které dobře snášejí mechanické ovlivňování provozem na trati. Velmi typickým a jednoznačně dominantním druhem je zde *Digitaria sanguinalis*. Při okrajích svršku, mimo vlastní kolejiště, se rozvinula vegetace s převahou vytrvalých druhů s ucelenějším zápojem. Břehy nad vodní hladinou porůstá silně ruderalní porost chrastice rákosovité, kterou přerůstá kopřiva dvoudomá, takže dochází k přeměně jedné fytocenózy v jinou. Mělký okraj koryta s trvalým vodním sloupcem lemuje úzký porost chrastice rákosovité s přítomností rukve obojživelné, celkově však druhově chudý. Část břehu mezi korytem a pilířem mostu má poloruderalní charakter v důsledku pravidelného sešlapu. Za pozornost stojí přítomnost šmele okoličnatého.

Na plochách v okolí tunelu se rovněž vyskytuje převážně ruderalní vegetace (převaha kopřivy dvoudomé, netýkavky malokvěté). Vlhkostní gradient od břehu po zeď pilíře mostu podmiňuje současný výskyt ekologicky dosti odlišných druhů. Okrajově (po stranách mostu) zmlazují dřeviny, které jsou periodicky seřezávány.

Během průzkumu byla zjištěna přítomnost 79 druhů rostlin. Žádný z nich nepatří mezi druhy zvláště chráněné. Šmel okoličnatý je zapsán na Červeném seznamu cévnatých rostlin ČR

v kategorii C4a (vzácnější druhy vyžadující další pozornost). Ze zástupců zvláště chráněných bezobratlých byli nalezeni pouze čmeláci rodu *Bombus*, kteří území využívají ke sběru potravy. Záměrem tak budou ovlivněni pouze nepřímo, dočasným snížením potravní nabídky. Ve spodní části železničního náspu byl zaznamenán výskyt slepýše křehkého (*Anguis fragilis*), který je dle vyhlášky č. 395/1992 Sb. řazen mezi silně ohrožené druhy. Jeho rozmnožování v zájmové ploše nemohlo být vzhledem k době provádění průzkumu potvrzeno, nelze jej však vyloučit. I v případě, že dojde ke ztrátě biotopu využívaného slepýši k rozmnožování, lze vzhledem k jeho výskytu i v okolí záměru, považovat negativní vliv za přijatelný. Negativní vliv záměru na oba taxony nalezených zvláště chráněných druhů bude pouze dočasný. Během stavebních prací bude nutné zaměřit pozornost na ochranu vydry říční (*Lutra lutra*), jejíž výskyt z okolí záměru je znám. Veškeré stavební práce by měly probíhat pouze v denní době.

Seznam nalezených rostlinných taxonů

Latinský název	Český název
<i>Abies alba</i>	jedle bělokorá
<i>Acer pseudoplatanus</i>	javor klen
<i>Achillea millefolium</i> agg.	řebříček
<i>Aegopodium podagraria</i>	bršlice kozí noha
<i>Alnus glutinosa</i>	olše lepkavá
<i>Anthriscus sylvestris</i>	kerblík lesní
<i>Arrhenatherum elatius</i>	ovsík vyvýšený
<i>Artemisia vulgaris</i>	pelyněk černobýl
<i>Asplenium trichomanes</i>	sleziník červený
<i>Athyrium filix-femina</i>	papratka samičí
<i>Atriplex patula</i>	lebeda rozkladitá
<i>Betula pendula</i>	bříza bělokorá
<i>Calamagrostis epigejos</i>	třtina křovištní
<i>Calystegia sepium</i>	opletník plotní
<i>Capsella bursa-pastoris</i>	kokoška pastuší tobolka
<i>Cardaminopsis arenosa</i>	řeřišničník písečný
<i>Cardaminopsis halleri</i>	řeřišničník Hallerův
<i>Carex hirta</i>	ostřice srstnatá
<i>Carpinus betulus</i>	habr obecný
<i>Conyza canadensis</i>	turanka kanadská
<i>Cornus sanguinea</i>	svída krvavá
<i>Corylus avellana</i>	líška obecná

<i>Crataegus</i> sp.	hloh
<i>Crepis biennis</i>	škarda dvouletá
<i>Dactylis glomerata</i>	srha laločnatá
<i>Digitalis purpurea</i>	náprstník červený
<i>Digitaria sanguinalis</i>	rosička krvavá
<i>Dryopteris filix-mas</i>	kaprad' samec
<i>Echinops sphaerocephalus</i>	bělotrň kulatohlav
<i>Elytrigia repens</i>	pýr plazivý
<i>Epilobium ciliatum</i>	vrbovka žláznatá
<i>Epilobium lamyi</i>	vrbovka Lamyova
<i>Equisetum arvense</i>	přeslička rolní
<i>Erigeron annuus</i>	turan roční
<i>Euphorbia peplus</i>	prýšec okrouhlý
<i>Festuca rubra</i> agg.	kostřava červená
<i>Fragaria viridis</i>	jahodník trávnice
<i>Fraxinus excelsior</i>	jasan ztepilý
<i>Galeopsis speciosa</i>	konopice sličná
<i>Galium album</i>	svízel bílý
<i>Galium aparine</i>	svízel přitula
<i>Geranium pusillum</i>	kakost maličký
<i>Geranium robertianum</i>	kakost smrdutý
<i>Geum urbanum</i>	kuklík městský
<i>Heracleum sphondylium</i>	bolševník obecný
<i>Hypericum perforatum</i>	třezalka tečkovaná
<i>Hypochaeris radicata</i>	prasetník kořenatý
<i>Impatiens glandulifera</i>	netýkavka žláznatá
<i>Impatiens parviflora</i>	netýkavka malokvětá
<i>Lamium maculatum</i>	hluchavka skvrnitá
<i>Malus domestica</i>	jabloň domácí
<i>Medicago lupulina</i>	tolice dětelová
<i>Myosotis sylvatica</i>	pomněnka lesní
<i>Oxalis fontana</i>	šťavel evropský
<i>Picea abies</i>	smrk ztepilý
<i>Poa angustifolia</i>	lipnice úzkolistá
<i>Prunus avium</i>	třešeň ptačí
<i>Prunus insititia</i>	slivoň švestka
<i>Quercus robur</i>	dub letní
<i>Ranunculus repens</i>	pryskyřník plazivý
<i>Robinia pseudacacia</i>	trnovník akát
<i>Rubus idaeus</i>	ostružiník maliník
<i>Rubus</i> sp.	ostružiník

<i>Rumex acetosa</i>	šťovík kyselý
<i>Salix × alopecuroides</i>	vrba křehká x v. trojmužná
<i>Salix caprea</i>	vrba jíva
<i>Sambucus nigra</i>	bez černý
<i>Securigera varia</i>	čičorečka pestrá
<i>Selinum carvifolia</i>	olešník kmínolistý
<i>Senecio vulgaris</i>	starček obecný
<i>Sonchus asper</i>	mléč drsný
<i>Sonchus oleraceus</i>	mléč zelinný
<i>Stellaria media</i>	ptačinec prostřední
<i>Symphytum officinale</i>	kostival lékařský
<i>Taraxacum</i> sect. <i>Ruderalia</i>	pampeliška
<i>Torilis japonica</i>	tořice japonská
<i>Tragopogon pratensis</i>	kozí brada luční
<i>Trifolium arvense</i>	jetel rolní
<i>Urtica dioica</i>	kopřiva dvoudomá
<i>Vicia cracca</i>	vikev ptačí

fytocenologický rozbor

syntaxon	biotop	poznámka
–	X12B	nálet dřevin na svazích náspu
<i>Salicetum capreae</i> varianta <i>Urtica dioica</i>	X8	nálet vrby jívy
<i>Digitario sanguinalis-Eragrostietum minoris</i>	X6	svršek dráhy
<i>Elytrigio repentis-Aegopodietum podagrariae</i>	X7B	okrajově
<i>Rorippo-Phalaridetum arundinaceae</i>	M1.4	podél břehů
?	X7B	sešlapávaný travník na břehu
<i>Elytrigio repentis-Aegopodietum podagrariae</i> varianta <i>Chaerophyllum hirsutum</i>	X7B	okrajově
?	X6	kamenný pilíř
<i>Aegopodion podagrariae</i>	X7B	
<i>Potentillo argenteae-Artemisietum absinthii</i>		

Seznam nalezených biotopů:

X6 - Antropogenní plochy se sporadickou vegetací mimo sídla

X8 - Křoviny s ruderálními a nepůvodními druhy

X12B - Nálety pionýrských dřevin, ostatní porosty

X7B - Ruderální bylinná vegetace mimo sídla, ostatní porosty

M1.4 - Říční rákosiny

Seznam vzrostlých dřevin určených ke kácení

Pořadové číslo	Český název	Latinský název	Obvod kmene ve (130 cm nad zemí)
1	smrk	<i>Picea abies</i>	232
2	smrk	<i>Picea abies</i>	110
3	olše lepkavá	<i>Alnus glutinosa</i>	38
4	vrba jíva	<i>Salix caprea</i>	57
4	vrba jíva	<i>Salix caprea</i>	69
4	vrba jíva	<i>Salix caprea</i>	47
4	vrba jíva	<i>Salix caprea</i>	25
4	vrba jíva	<i>Salix caprea</i>	22
5	olše lepkavá	<i>Alnus glutinosa</i>	204
6	olše lepkavá	<i>Alnus glutinosa</i>	179
7	vrba jíva	<i>Salix caprea</i>	126
8	olše lepkavá	<i>Alnus glutinosa</i>	75
9	třešeň ptačí	<i>Prunus avium</i>	182

Seznam zaznamenaných druhů ptáků

Český název	Latinský název
brhlík lesní	<i>Sitta europaea</i>
budníček menší	<i>Phylloscopus collybita</i>
červenka obecná	<i>Erithacus rubecula</i>
kachna divoká	<i>Anas platyrhynchos</i>
konipas bílý	<i>Motacilla alba</i>
kos černý	<i>Turdus merula</i>
sojka obecná	<i>Garrulus glandarius</i>
strakapoud velký	<i>Dendrocopos major</i>
střízlík obecný	<i>Troglodytes troglodytes</i>
sýkora koňadra	<i>Parus major</i>
sýkora modřinka	<i>Parus caeruleus</i>
žluna zelená	<i>Picus canis</i>

ZÁVĚR

Při provedeném terénním šetření nebyl nalezen žádný zvláště chráněný druh rostliny. Na červeném seznamu uvedený šmel okoličnatý je vázán na břehový porost a záměrem pravděpodobně nebude nijak dotčen. Ze zvláště chráněných druhů živočichů byl zaznamenán výskyt čmeláků rodu *Bombus* (ohrožený druh) a slepýše křehkého (silně ohrožený druh). První z uvedených taxonů území pravděpodobně využívá pouze jako potravní biotop. U slepýše

křehkého nelze vyloučit ani jeho rozmnožování. Oba taxony nacházejí vhodné biotopové podmínky i v okolí záměru. I v případě jejich přímé vazby na záměrem dotčenou plochu lze ovlivnění jejich populací považovat za přijatelné. Tok Sázavy je dlouhodobě využíván vydrou říční, jejíž ochraně by měla být během prací věnována pozornost. Z tohoto důvodu je nezbytné provádět veškeré stavební práce pouze v denní době. Vzhledem k době provádění průzkumu nemusel být zaznamenán výskyt všech na zájmovou plochu vázaných druhů rostlin a živočichů.

Pohled na zájmovou plochu